

СТАНОВИЩЕ
от проф. д-р Георги Метев Петков,
департамент „Музика“ на НБУ,
професионално направление 8.3. „Музикално и танцово изкуство“
за докторска дисертация
на
Мария Христова Филатова
ХУМОРИСТИЧНИТЕ ПЕСНИ В РЕПЕРТОАРА НА
ИЗПЪЛНИТЕЛИТЕ ОТ СРЕДНА ЗАПАДНА БЪЛГАРИЯ

На основание чл. 9, от ЗРАСРБ, чл. 30, ал. 3 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, чл. 4, ал. 3 от Вътрешните правила за развитие на академичния състав в Югозападен университет „Неофит РИЛСКИ“ и решение на факултетния съвет на Факултета по изкуствата (Протокол № 29/29.04.2025 г.) съм назначен за член на научното жури във връзка с провеждането на защита на дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“ по докторска програма „Теория и практика на изпълнителското изкуство“, професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство, област на висше образование 8. Изкуства на Мария Христова Филатова, докторант в редовна форма на обучение в катедра „Музика“.

Мария Филатова е родена в град Благоевград. Средно образование завършва в НХГ „Св. св. Кирил и Методий“- гр. Благоевград, с профилирана подготовка по пиано и испански език. Завършва висше образование в Югозападен университет „Неофит Рилски“- Благоевград, специалност „Педагогика на обучението по музика“. През 2015 г. завършва магистратура в Югозападен университет „Неофит Рилски“-Благоевград със специалност „Изпълнителско изкуство и ръководство на вокално-инструментални формации“ с профил народно пеене.

Мария участва заедно със сестра си Магдалена в дует, с който са издали четири албума с български народни песни. Участвали са в няколко международни фестивала, като: „Пирин фолк“, фестивала „Охридски трубадури“ в Македония, гр. Охрид, „Македония фолк.“ Спечелили са наградата на генералния спонсор на фестивала „Пирин фолк“ със своя

авторска песен на фолклорна основа, а през 2005 им е присъдена наградата за млад автор на фестивала “Македония фолк.” Към настоящия момент реализират записи на български народни песни предимно от Пиринския край и Македония, както и авторски песни на фолклорна основа.

Дисертацията съдържа увод, три глави, заключение и едно приложение. Разработена е в общ обем от 176 страници /с приложението/, от които основният текст е 142 страници. Библиографската справка наброява 64 източници. Приложението е представено в 27 страници.

Темата на изследването: „Хумористичните песни в репертоара на изпълнителите от Средна Западна България“ е провокирана от интереса на авторката, породен от липсата на конкретно и задълбочено изследване на тази специфична материя.

Обект на изследването са хумористичните песни от Средна Западна България.

Предмет на изследването е мястото на хумористичните песни в репертоара на изпълнителите от Средна Западна България.

Цел на изследването: Да се разгледат спецификите на хумористичните песни на Средна Западна България и да се обособи мястото им в репертоара на изпълнителите от този край, както и да се осъществи проучване на съвременното състояние на този тип мелодии.

За постигане целите на изследването авторката си поставя следните **задачи**:

- Да се проучат и анализират специализираните литературни източници в контекста на изследвания проблем;
- Да се определят специфичните структурни особености на хумористичната песен от Средна Западна България с цел обособяване на същностната ѝ характеристика;
- Да се проследи значението и мястото на хумористичните песни в репертоара на изпълнителите от Средна Западна България с цел определяне на съвременното им състояние.
- Да се разкрият и анализират характерните белези и специфични особености на певческата традиция в изпълнението на този вид мелодии.
- Да се открият, анализират, дешифрират и систематизират неизследвани до момента хумористични песни.

Приложени са следните изследователски **методи**: библиографски анализ; системно-структурен анализ; сравнителен анализ; индивидуално интервю; биографичен метод; контент-анализ; непосредствено наблюдение.

Считам, че целите на изследването са постигнати успешно и резултатите от тях са посочени в приносите на дисертационния труд. Направено е задълбочено и детайлно проучване на хумористичната песен от Средна Западна България, отнасящо се до систематизирането и анализирането на специфичните ѝ характеристики и особености и мястото ѝ в репертоара на изпълнителите от този край. Направено е проучване за мястото на хумористичната песен в репертоара на професионалните и самодейни изпълнители от Средна Западна България. Във връзка с темата са проведени интервюта с изпълнители на шопски песенен фолклор, като информаторите са представители на различни възрастови групи. Освен вече публикуваните хумористични песни са издирени, дешифрирани и анализирани 4 неизследвани досега хумористични шопски песни. В заключението са обобщени отличителните белези на поетическия текст на хумористичните шопски народни песни.

Основните приноси на изследването са изведени правилно на текстово равнище. Те са реална заслуга на автора и съм напълно съгласен с тях.

Изследването притежава практико-приложна стойност особено за певците, които ще изпълняват песни от този вид.

Въз основа на казаното дотук, препоръчвам на уважаемото Научно жури да присъди на Мария Христова Филатова образователната и научна степен „доктор” в професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство.

София, 30.05.2025 г.

проф. д-р Георги Петков

OPINION
by Prof. Phd. Georgi Metev Petkov,
Department of Music, New Bulgarian University,
Professional Field 8.3 "Music and Dance Art"

regarding the doctoral dissertation
of
Maria Hristova Filatova

**HUMOROUS SONGS IN THE REPERTOIRE OF PERFORMERS FROM
CENTRAL WESTERN BULGARIA**

Based on Article 9 of the Law on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria (ZRASRB), Article 30, Paragraph 3 of the Regulations for its implementation, and Article 4, Paragraph 3 of the Internal Rules for Academic Staff Development at the South-West University "Neofit Rilski," and following the decision of the Faculty Council of the Faculty of Arts (Minutes No. 29/29.04.2025), I was appointed as a member of the academic committee for the defense of the doctoral dissertation for the award of the educational and scientific degree "Doctor" in the doctoral program "Theory and Practice of Performing Arts," in professional field 8.3 Music and Dance Art, higher education area 8. Arts, of Maria Hristova Filatova, a full-time doctoral student in the Department of Music.

Maria Filatova was born in Blagoevgrad. She completed her secondary education at the National Humanitarian High School "St. Cyril and Methodius" in Blagoevgrad, with focused training in piano and Spanish. She received her higher education at the South-West University "Neofit Rilski" in Blagoevgrad, majoring in "Pedagogy of Music Education." In 2015, she earned her master's degree at the same university in "Performing Arts and Leadership of Vocal-Instrumental Ensembles," with a profile in folk singing.

Maria performs in a duet with her sister Magdalena. Together they have released four albums of Bulgarian folk songs and have participated in several international festivals such as "Pirin Folk," the "Ohrid Troubadours" festival in Ohrid, North Macedonia, and "Macedonia Folk." They won the sponsor's award at the "Pirin Folk" festival with an original song based on folklore and, in 2005, received the Young Author award at "Macedonia Folk." Currently, they continue to

record Bulgarian folk songs primarily from the Pirin region and Macedonia, as well as original songs based on folk traditions.

The dissertation contains an introduction, three chapters, a conclusion, and one appendix. The total length is 176 pages, with 142 pages of main text and a 27-page appendix. The bibliography includes 64 sources.

The topic of the research, “Humorous Songs in the Repertoire of Performers from Central Western Bulgaria,” was inspired by the author’s interest in the lack of specific and in-depth research on this particular subject.

Object of the study: Humorous songs from Central Western Bulgaria.

Subject of the study: The place of humorous songs in the repertoire of performers from Central Western Bulgaria.

Aim of the study: To examine the characteristics of humorous songs from Central Western Bulgaria, determine their place in the performers’ repertoire, and explore the current state of these types of melodies.

To achieve these aims, the author sets the following tasks:

- To study and analyze specialized literature related to the research topic;
- To identify the specific structural characteristics of humorous songs from Central Western Bulgaria and define their essential features;
- To examine the significance and position of humorous songs in the repertoire of performers from the region in order to assess their contemporary relevance;
- To identify and analyze vocal traditions and distinctive traits of this type of song performance;
- To discover, analyze, transcribe, and systematize previously unstudied humorous songs.

Research methods used include: bibliographic analysis, structural-systematic analysis, comparative analysis, individual interviews, biographical method, content analysis, and direct observation.

I believe that the aims of the research have been successfully achieved, and the results are clearly presented in the contributions section of the dissertation. A detailed and thorough study has been conducted on humorous songs from Central Western Bulgaria, focusing on the systematization and analysis of their specific features and their role in the regional performers’ repertoire. A study has been conducted on the use of humorous songs by both professional and amateur performers in the region.

Interviews with performers of Shop folklore were conducted, involving informants of different age groups. In addition to already published humorous songs, four previously unstudied humorous Shop songs were discovered, transcribed, and analyzed. The conclusion summarizes the distinctive features of the poetic text of humorous folk songs from the Shop region.

The main contributions of the research are correctly articulated in the text. They are a true merit of the author, and I fully agree with them. The study has practical value, particularly for singers who perform this type of repertoire.

Based on the above, I recommend that the esteemed Academic Committee award Maria Hristova Filatova the educational and scientific degree “Doctor” in professional field 8.3. Music and Dance Art.

Sofia, May 30, 2025

Prof. Phd. Georgi Petkov